

brikker, vil blive Barnet bevaret, og det forbliver for disse Børn et Slags Monopol. Barnet vil vedblive efter denne Lov være i Besiddelse af denne Ret, saaledes, at først naar 4 Aar ere gaaede, vil i Virkeligheden det kombinerede Børnearbejde i Fabrikker og Skolearbejdet være kommet ud af Verden. Det fremgik jo af det ærede Medlems Udtalelser, at han fandt, at det var Synd, at de forladte Hustruer og fattige Enker skulde opgive den Fortjeneste, som de for nærværende Tid have af deres Børn. Det er imidlertid ikke foreslaaet, og der vil ikke i den Henseende kunne rettes nogen Anke mod Lovforslaget. At de fremtidig ikke, efterhaanden som Børnene fylde 10 Aar, ville have denne Ret, er en anden Sag, men jeg er alligevel af den Mening, at det ikke gaar an at lade disse særlige Tilfælde og den økonomiske Fordel, som Forældrene kunne faa af deres Børns Fabrikarbejde, være afgørende, naar det dog er en stor Statsinteresse, som repræsenteres ved Afgørelsen af Spørgsmaalet, om den Lavalders, fra hvilken Børn skulle kunne arbejde. Det vil altid være Tilfældet, naar som helst der skal gennemføres en Reform, og det har alle Dage været Tilfældet, naar som helst der paa dette Omraade har skullet bringes Beskyttelsesreformer frem, at det kan paavises, hvorledes det vil gaa ud over den ene og den anden; men ikke desto mindre er Fabriklovgivningen bestandig gaaet videre og videre, fordi man saa, at der var en overordentlig stor politisk Interesse forbundet med, at Børnearbejdet blev indskrænket, og, som jeg siden skal komme til, ogsaa at de unges og Kvinders Arbejde blev begrænset. Man har — ligesom her — fundet Overgangsformer, og bagefter have alle Parter følt sig i høj Grad tilfreds med Forandringen, ikke blot Børnene, de unge og Forældrene, men ogsaa Arbejdsgiverne. Man har bagefter følt sig tilfreds med den foregaaede Forandring, selv hvor der fra Arbejdsgivernes Side har lydt let forstaaelige Anker mod den fortsatte Begrænsning af Benyttelsen af Arbejdskraft, som enhver saadan Lovgivning maatte medføre for dem. Jeg indrømmer altsaa, at 12 Aars Alderen vil være et ikke ubetydeligt Fremskridt i Forhold til den nuværende Lov; men at vi med denne Forandring om ikke lang Tid, hvis vi ville — jeg vil ikke sige staa i Spidsen for, men dog følge Trit med de øvrige civiliserede Nationer paa dette Omraade — komme til det, man er kommen til andre Steder: at frigøre Sko-

lens Gerning fra Fabrikarbejdet. Og først da ville vi kunne have nogen Udsigt til at kunne naa videre i Børneskyttelsen paa andre Omraader, idet jeg fuldt ud erkender, at Sagen jo ikke er afgjort med Forbudet mod industrielt Arbejde.

Hvad „unge Mennesker“ angaar, er der jo med Rette ikke talt meget om dem, thi de Bestemmelser, som her foreslaas i Henseende til deres Arbejdstid, ere meget lidet forskellige fra dem, under hvilke de for Tiden arbejde. Det er i øvrigt ret ejendommeligt, at vi for unge Arbejderes Vedkommende gennem Lovgivningen af 1873 ere noget videregaaende end adskillige andre Lovgivninger, og at vi i alt Fald ikke overtræffes af nogen, idet vi altid have sat 18 Aars Alderen som det Tidspunkt, hvor det unge Menneske gaar over til at blive voksen Arbejder, medens man i ikke ganske faa Lovgivninger har sat dette Tidspunkt tidligere. Naar vi have saa mange Aars Hævd paa de 18 Aar som afsluttende Udviklingstiden, og naar vi paa den anden Side ogsaa ere paa det rene med, at vi leve under Breddegrader, hvor den voksne Alder indtræder senere end i det overvejende Antal Lande i Europa, er der dog næppe Anledning til at foreslaa nogen Lempelse i den nuværende Lovgivning ved at nedsætte de 18 Aar. Man har indskrænket sig til at aabne Adgang for unge 16-aarige mandlige Arbejdere til at kunne arbejde som voksne og om Natten, for at deres Uddannelse ikke skulde lide ved de Begrænsninger, som ellers gælde for unge Mennesker fra 14—18 Aar.

Naar vi derefter gaa til den tredje Kategori af de beskyttede Personer, de voksne Kvinder, skal jeg ikke nægte, at det er paa det Punkt, de stærkeste Anker i Dag have lydt mod dette Lovforslag, og heller ikke, at det er den Kritik, som har forundret mig mest, eftersom Folketinget udtrykkelig har udtalt sig for den voksne Kvindes Inddragning. Man har talt om, at dette Lovforslag tilsigtede at gøre den voksne Kvinde umyndig i sit Arbejdsforhold; men dette er jo kun et Udtryk, en Frase, som ikke er tilstrækkelig. Det maa jo paavises, ved hvilke Bestemmelser man gør den voksne Kvinde umyndig, og det tror jeg ikke vil være saa let at paavise. Thi det, som dette Lovforslag paabyder, hvad den voksne Kvinde angaar, er, at hendes Arbejdsdag ikke maa overstige 12 Timer og hendes effektive Arbejde ikke 10 Timer i Døgnet, og nu kan man jo nok med det ærede Medlem for Odense sige,